

Θεματική ενότητα
ΔΕΟ40

Eclass4U

The best Choice for you

ΜΑΘΗΜΑ
5
[22 / 11 / 21]

Καθηγήτρια : Βίκυ Βάρδα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΛΗΣ ΤΟΜΟΥ Δ-

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ 2020-2021 → Μανωλόπουλος, Δ. & Μπιτζένης, Α., Η Διεθνοποιημένη Επιχείρηση τον 21ο αιώνα, UNIBOOKS, Αθήνα 2018.

1484
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
ΕΚΔΑΤΗΡΙΑΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ
ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ WEB : WWW.ECLASS4U.GR
SOCIAL MEDIA: f @ v

ΘΕΡΜΟΠΙΛΑ
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
100M ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΘΗ
ΜΕΤΡΟ-ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ*

1

1

AGENDA ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ 5

Eclass4U
The best Choice for you

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com eclass4U.gr

2

2

ΥΛΗ ΤΟΜΟΥ Δ

2. Μανωλόπουλος, Δ. & Μπιτζένης, Α., Η Διεθνοποιημένη Επιχείρηση τον 21^ο αιώνα, UNIBOOKS, Αθήνα 2018.

1, 2, 3, 5, 6, 10, 11, 12

Εκτός τα Κεφάλαια: 4, 7, 8, 9, 13, 14, 15

Eclass4U
The best choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

3

3

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

είναι η ροή κεφαλαίου ανθρώπινων πόρων, προϊόντων και υπηρεσιών, τεχνολογίας και στοιχείων κουλτούρας μεταξύ των κρατών. Ή, εναλλακτικά το οικονομικό φαινόμενο της απελευθέρωσης των αγορών διεθνώς και της δημιουργίας ενιαίων κανόνων στο εμπόριο και ,ευρύτερα στην οικονομική ζωή (φορολογία ,Κανόνες ανταγωνισμού, μοντέλα λειτουργίας των επιχειρήσεων).

το οικονομικό φαινόμενο της απελευθέρωσης των αγορών διεθνώς και της δημιουργίας ενιαίων κανόνων στο εμπόριο και ,ευρύτερα στην οικονομική ζωή (φορολογία ,Κανόνες ανταγωνισμού, μοντέλα λειτουργίας των επιχειρήσεων).

Eclass4U
The best choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

4

4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

• ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ ΑΙΩΝΑΣ – ΕΝΑΣ ΚΟΣΜΟΣ ΓΕΜΑΤΟΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

- ❖ τρομοκρατικές επιθέσεις 11 Σεπτεμβρίου 2001
- ❖ Είσοδος Κίνας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου αρχές 2000
- ❖ Κυκλοφορία Ευρώ σε κέρματα και χαρτονομίσματα σε 12 χώρες της Ε Ε 1 η Ιανουαρίου του 2002
- ❖ Σύγκρουση μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών
- ❖ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ
- ❖ ΠΑΝΔΗΜΙΑ
- ❖ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
- ❖ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ
- ❖ ΓΕΩΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ
- ❖ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΚΩΝ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΩΝ

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ
vicky.eclass4u@gmail.com

5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Δυνάμεις της παγκοσμιοποίησης

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ vicky.eclass4u@gmail.com

6

6

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οικονομικές :

Η παγκόσμια οικονομία προς νέα ισορροπία, ασύμμετρη διεθνοποίηση επιχειρήσεων , μεταβολές στην αγορά εργασίας , οικονομική κρίση και κοινωνικές ανισότητες

Κοινωνικές :

Ερημοποίηση, αστικοποίηση

Πολιτικές

Αβεβαιότητα στο πολιτικό τοπίο πολλών κρατών, μετατόπιση κέντρων πολιτικής ισχύος.

Περιβαλλοντικές:

Κλιματική αλλαγή, εξάντληση φυσικών πόρων και διατηρησιμότητα.

Δημογραφικές

Γήρανση πληθυσμού, διακρατικές μετακινήσεις.

Τεχνολογικές

Κυβερνοτρομοκρατία, ασφάλεια στις ηλεκτρονικές συναλλαγές , ασφάλεια και προσωπική ελευθερία

Η παγκοσμιοποίηση

Περιγράφει ένα διεθνές παγκόσμιο οικονομικό σύστημα στο οποίο κυριαρχούν Διεθνοποιημένες επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν συνδέονται υποχρεωτικά με μια μεμονωμένη χώρα/ οικονομία

- Αναφέρεται στις **διαστάσεις του μακροπεριβάλλοντος**
- Διερευνά τη σύγκλιση ή την απόκλιση προς και από ομογενοποιημένες συμπεριφορές, χαρακτηριστικά, πρακτικές και διαδικασίες που διέπουν τις εθνικές οικονομίες

- Η ροή κεφαλαίου, ανθρώπινων πόρων, προϊόντων και υπηρεσιών, τεχνολογίας και στοιχείων κουλτούρας μεταξύ των κρατών/ οικονομιών
- Το οικονομικό φαινόμενο της απελευθέρωσης των αγορών διεθνώς και της δημιουργίας ενιαίων κανόνων στο εμπόριο και ευρύτερα, στην οικονομική Ζωή
- σύμπλεγμα σχέσεων στα πεδία της οικονομίας, του εμπορίου, της κοινωνίας, της τεχνολογίας, της κουλτούρας και της πολιτικής

Παγκοσμιοποίηση Επίπεδος Κόσμος κατά Friedman

ο Η Παγκοσμιοποίηση δεν αποτελεί ένα σύγχρονο φαινόμενο **αλλά το 3^ο στάδιο** μιας διαδικασίας η οποία περιγράφεται στο έργο του Thomas Friedman «Ο Κόσμος είναι Επίπεδος»

Παγκοσμιοποίηση 1.0
1492 - 1800

↓

Παγκοσμιοποίηση 2.0
1801 - 2000

↓

Παγκοσμιοποίηση 3.0
2001 και εντεύθεν

Επίπεδος Κόσμος κατά Friedman

- Παγκοσμιοποίηση 1.0 → Τα Έθνη κυριάρχησαν στην παγκόσμια επέκταση
- Παγκοσμιοποίηση 2.0 → Άνοδος των πολυεθνικών εταιρειών και ώθηση στην παγκόσμια ανάπτυξη
- Παγκοσμιοποίηση 3.0 → Επανάσταση στις παγκόσμιες οικονομικές σχέσεις και έντονη εξάρτηση των οικονομικών συναλλαγών

Eclass4U
The best choice for you

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

eclass4u.gr

9

9

Παγκοσμιοποίηση κατά Ghemawat (1)

ο Κατά τον Ghemawat ο κόσμος δεν είναι επίπεδος αλλά «**ημι-παγκοσμιοποιημένος**» και «**πολυτοπικός**»

- ο Οι **τοπικές ιδιαιτερότητες** έχουν πολύ μεγάλη σημασία
- ο Η διεθνής επιχειρηματικότητα ξεκινάει με την παρατήρηση των **διαφορών στα εθνικά χαρακτηριστικά**

	Πολιτισμός	Διοίκηση	Γεωγραφία	Οικονομικά
Η απόσταση μεταξύ δυο χωρών αυξάνεται όταν υπάρχει....	Διαφορετικές γλώσσες, εθνοκλίτες, θρησκείες, νόρμες	Απουσία κοινών νομισματικών ή πολιτικών δεσμών	Απουσία κοινών συνόρων, επαρκών δεσμών μεταφοράς ή επικοινωνίας	Διαφορετικό επίπεδο εισοδήματος καταναλωτών
Η απόσταση επηρεάζει περισσότερο κλάδους ή προϊόντα.....	Ελλιπή κοινού εθνικού ή πολιτισμικού δικτύου	Αδύναμος νομικός και οικονομικός δεσμούς	Γεωγραφικής απομόνωσης	Διαφορετικό κόστος και ποιότητα φυσικών, οικονομικών και ανθρώπινων πόρων
	Με υψηλό γλωσσικό περιεχόμενο (π.χ., TV)	Όταν η κυβέρνηση τα αντιμετωπίζει ως βασικά αγαθά (π.χ. ηλεκτρικά ρεύμα), ως δομικά χαρακτηριστικά της εθνικής συνείδησης (π.χ. αεροναυπηγία) ή ως ζωτικό για την εθνική ασφάλεια (π.χ. τηλεπικοινωνίες)	Με υψηλό κόστος μεταφοράς αλλά χαμηλή τιμή	Όταν η ζήτηση καθορίζεται από το εισόδημα (αυτοκίνητα)
	Που συνδέονται με την εθνική ταυτότητα (π.χ., φαγητό)		Εύθραυστα ή με σύντομο χρόνο ζωής (π.χ. γυαλί, φρούτα)	Όταν το κόστος εργασίας και οι υπόλοιπες επιβαρύνσεις διαφέρουν σημαντικά

Παγκοσμιοποίηση κατά Ghemawat (2)

Οι διασυνοριακές επιχειρηματικές δραστηριότητες θα πρέπει να εξετάζονται **ταυτόχρονα σε τέσσερις (4) διαστάσεις:**

Μοντέλο CAGE

Πολιτισμός
(Culture)

Διοίκηση
(Administration)

Γεωγραφία
(Geography)

Οικονομικά
(Economics)

Eclass4U
The best choice for you

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

eclass4u.gr

10

10

ΜΟΡΦΕΣ & ΜΥΘΟΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Μορφές Παγκοσμιοποίησης

- 1ος ➔ Είναι θεσμός και αποτελείται από κανόνες
- 2ος ➔ Υπάρχει μόνο οικονομική παγκοσμιοποίηση
- 3ος ➔ Είναι ένα νέο φαινόμενο
- 4ος ➔ Έχει επιτύχει
- 5ος ➔ Όλοι επωφελούνται και πρέπει να συμμετέχουν σε αυτή
- 6ος ➔ Γίνεται ορθή χρήση των στατιστικών στοιχείων υπέρ ή κατά της παγκοσμιοποίησης

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

11

11

ΥΠΕΡ- ΚΑΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

• Τα «υπέρ» της παγκοσμιοποίησης

- 1. Επικοινωνία σε πραγματικό χρόνο. Κατάργηση των φραγμών που θέτουν οι αποστάσεις και η αποδέσμευση του χρόνου από το χώρο. Ανάδειξη της αξίας που έχει η πληροφορία.
- 2. Ανάπτυξη των διεθνών δικτύων επικοινωνίας που ευνοεί τον έλεγχο της κρατικής αυθαιρεσίας και διευκολύνει την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
- 3. Δημιουργία παγκόσμιας αγοράς. Αύξηση του όγκου του διεθνούς εμπορίου και των διεθνών επενδύσεων.
- 4. Εδραίωση της ειρήνης, επειδή η πύκνωση των ανταλλαγών και της επικοινωνίας συντελεί στη δημιουργία δεσμών και κοινών συμφερόντων που αντιστρατεύονται τον πόλεμο.

Τα «κατά» της παγκοσμιοποίησης

1. Απώλεια εθνικής κυριαρχίας. Πολιτική και οικονομική εξάρτηση.
2. Αποδοχή ενιαίων προτύπων σκέψης και συμπεριφοράς. Ο ιδιαίτερος τρόπος ζωής, οι ιδέες και οι αξίες κάθε λαού ευθυγραμμίζονται. Απώλεια ιδιαιτερότητας των λαών. Αλλοίωση εθνικής συνείδησης.
3. Υιοθέτηση των καταναλωτικών προτύπων που υποβάλλουν οι πολυεθνικές επιχειρήσεις, για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους.
4. Κυριαρχία της αγγλικής γλώσσας διεθνώς.
5. Αναζωπύρωση του εθνικισμού,

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

12

12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η Διεθνοποιημένη Επιχείρηση στο Παγκοσμιοποιημένο Περιβάλλον

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ
vicky.eclass4u@gmail.com

13

13

Διεθνοποίηση

*ονομάζεται η διαδικασία κατά την οποία μία
επιχείρηση επεκτείνεται σε κάποια ξένη αγορά.*

Με τον όρο **διεθνοποιημένη (ή διεθνής) επιχείρηση** εννοούμε την επιχείρηση εκείνη, οι δραστηριότητες και συναλλαγές της οποίας δεν περιορίζονται μόνο στη χώρα προέλευσης της (χώρα καταγωγής), αλλά επεκτείνονται σε δύο (τουλάχιστον) ή και περισσότερες χώρες.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr

14

14

ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

- ❖ **Πολυεθνική επιχείρηση** (είναι η επιχείρηση που κατέχει, ελέγχει και διαχειρίζεται διάφορους πόρους resources σε διεθνές επίπεδο
- ❖ Η ΠΕ έχει θυγατρικές μονάδες σε **τουλάχιστον δύο Χώρες**
- ❖ Η χώρα της μητρικής είναι η χώρα προέλευσης και της θυγατρικής, η χώρα υποδοχής
- ❖ **Δεν είναι ΠΕ** αυτή που δραστηριοποιείται **μόνο στο διεθνές εμπόριο**, δηλαδή εισάγει ή εξάγει → Σε αυτή την περίπτωση, είναι στο προστάδιο να γίνει πολυεθνική

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαφόδα
vicky.eclass4u@gmail.com

15

Βασικά Ερωτήματα Εισόδου της ΠΕ

- Σε ποιες αγορές να εισέλθει η πολυεθνική;
- Πότε να εισέλθει στην ξένη αγορά;
- Με ποιόν τρόπο να εισέλθει;

15

ΛΟΓΟΙ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

ΤΩΝ Πολυεθνικών Επιχειρήσεων

1. Να **αυξήσει τις πωλήσεις** της μέσω κατάκτησης νέων αγορών
2. Να έχει **πρόσβαση σε πλουτοπαραγωγικούς πόρους**
3. Να **διαφοροποιήσει τις δραστηριότητές** της
4. Να **επιτύχει φορολογικές ελαφρύνσεις** [offshore] companies σε φορολογικούς παράδεισους) ή Να αποσπάσει άλλα χρηματοοικονομικά κίνητρα όπως επιδοτήσεις από την τοπική Κυβέρνηση
5. Να **μεγιστοποιήσει τα κέρδη** εφαρμόζοντας υπεριμολογήσεις ή υποτιμολογήσεις στο **ενδοεπιχειρησιακό εμπόριο**
6. Να **αξιοποιήσει χώρες με υψηλή πολιτική σταθερότητα** Να αξιοποιήσει ενιαίες αγορές ολοκληρωμένων Εθνικών Οικονομιών (π χ ΕΕ, NAFTA, ASEAN)
7. Να **υπερνικήσει εμπόδια του κρατικού παρεμβατισμού** (π χ δασμοί) ή άλλες ατέλειες τωναγορών

16

Άμεση Ξένη Επένδυση—ΑΞΕ

→ Ο επενδυτής διατηρεί μακροχρόνιο έλεγχο στη διαχείριση μιας επιχείρησης, η οποία εδρεύει σε άλλη χώρα.
Ο έλεγχος συνίσταται στην ιδιοκτησία και στο Management.

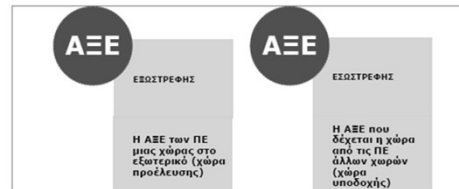
→ Αντίθετα, οι επενδύσεις χαρτοφυλακίου στοχεύουν στο βραχυχρόνιο κέρδος και δεν ασκούν management

Μέτρηση των ΑΞΕ

Η ΑΞΕ μετράται με την μορφή των:

- ο ετήσιων ροών (FDI flows)
- ο αποθεμάτων (FDI stocks)

Eclass4U
The best choice for you

EΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

17

17

Η διεθνής βιβλιογραφία έχει καταγράψει 4 κίνητρα που οδηγούν στις άμεσες ξένες επενδύσεις (Dunning, 1993)

1

Αναζήτηση νέων αγορών (μεγάλου μεγέθους, ρυθμού ανάπτυξης, πληθυσμού κ.λπ.) για την επέκταση των δραστηριοτήτων, την αποφυγή δασμών και περιορισμών, αλλά και του συχνά απαγορευτικού κόστους που προκύπτει από τις εξαγωγές.

2

Αναζήτηση πόρων (φυσικών, τεχνολογικών κ.λπ.) σε χαμηλότερο κόστος από αυτό της χώρας προέλευσης.

3

Αναζήτηση της αποτελεσματικότητας για την εκμετάλλευση οικονομικών κλίμακας και φάσματος και του χαμηλότερου κόστους εργατικού δυναμικού.

4

Μακροπρόθεσμος στρατηγικός σχεδιασμός για τη διατήρηση και την επέκταση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων.

EΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com
eclass4u.gr

18

18

Εκλεκτικό υπόδειγμα OLI του Dunning

Το εκλεκτικό υπόδειγμα OLI (1976) αποτελεί **σύνθεση 3 πλεονεκτημάτων**:

1. Πλεονεκτήματα ιδιοκτησίας ---firm specific advantages ownership---
Τί πλεονέκτημα έχω

2. Πλεονεκτήματα τοποθεσίας ---country specific advantages, location--
Πού τα αξιοποιώ

3. Πλεονεκτήματα εσωτερικοποίησης --Internalization advantages--
Πώς τα αξιοποιώ;

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

19

19

Τύποι ΑΞΕ κατά Dunning

1. ΑΞΕ προς αναζήτηση πλουτοπαραγωγικών πόρων resource seeking FDI
2. ΑΞΕ προς αναζήτηση αγορών market seeking FDI
3. ΑΞΕ προς αναζήτηση αποδοτικότητας efficiency seeking FDI
4. ΑΞΕ προς αναζήτηση στρατηγικών πόρων ή ικανοτήτων strategic asset seeking FDI

Μια ΠΕ μπορεί να αναζητά

- Φθηνό ανειδίκευτο ή μερικώς ειδικευμένο χαμηλού
- κόστους εργατικό δυναμικό
- Διαθεσιμότητα φυσικών πόρων
- Χαμηλό κόστος πρώτων υλών
- Φθηνή γη

- Το μέγεθος της τοπικής αγοράς
- Οι προοπτικές ανάπτυξης της τοπικής αγοράς
- Η αναζήτηση νέων ξένων αγορών
- Η υπερπήδηση εισαγωγικών εμποδίων λόγω προστατευτισμού tariff jumping FDI
- Άμεσος εφοδιασμός της τοπικής αγοράς

- οικονομίες κλίμακας
- οικονομίες εξειδίκευσης
- οικονομίες συνέργειας
- οικονομίες γεωγραφικής συγκέντρωσης
- σε υψηλής σημασίας
- τόπους εγκατάστασης.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

20

20

Βασικά σημεία επιστημονικής έρευνας

Η διεθνής εμπειρία και η βιβλιογραφία στον τομέα των ΑΞΕ έχουν αναδείξει τους παράγοντες που επηρεάζουν τις εισροές ΑΞΕ και θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπ' όψιν. Πιο συγκεκριμένα, οι παράγοντες * αυτοί περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- **γεωγραφική θέση** της χώρας προορισμού, ένα σημαντικό παράγοντα ιδιαίτερως στην περίπτωση δυνατότητας σύνδεσης με περιοχές που παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά π.χ. ορυκτό πλούτο, φυσικό αέριο και πετρέλαιο ή άλλα μοναδικά γεωγραφικά πλεονεκτήματα.
- **μέγεθος της εγχώριας αγοράς** και οι προοπτικές της, καθώς οι επενδυτές αποσκοπούν σε ένα μερίδιο της εγχώριας αγοράς. Το μέγεθος της αγοράς προσδιορίζεται συνήθως από το κατά κεφαλήν εισόδημα, τον πληθυσμό κ.λπ.
- **υπάρχουσα τάση για εισροές ΑΞΕ (momentum)**, καθώς μια οικονομία που έχει συσσωρεύσει ΑΞΕ στο παρελθόν παρέχει ένα θετικό σήμα στους υποψήφιους επενδυτές και προσελκύει νέες επενδύσεις. Αντίστοιχα, το επίπεδο των επενδύσεων ως ποσοστό του ΑΕΠ έχει μια θετική επίδραση στην προσέλκυση νέων επενδύσεων, καθώς ένα υψηλό ποσοστό αποτελεί ένδειξη μιας υγιούς οικονομίας.
- **παγκόσμια ανάπτυξη**, με την πραγματική ανάπτυξη σε χώρες όπως οι G-7 και οι χώρες BRICs να δημιουργεί ένα περιβάλλον ευνοϊκό για τις επενδύσεις.
- **πληθωρισμός**, καθώς σε πολύ υψηλά ή και αρνητικά επίπεδα λειτουργεί αποσταθεροποιητικά για την οικονομία και αποθαρρύνει τους υποψήφιους επενδυτές.

 Eclass4U
The Best Choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάββα
vicky.eclass4u@gmail.com

21

21

- **εμπόριο και βαθμός απελευθέρωσης των αγορών**, καθώς χώρες με περιοριστικές πολιτικές για την ελεύθερη διακίνηση αγαθών και υπηρεσιών που επιβάλλουν υψηλούς δασμούς δεν αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς για επενδύσεις.
- **φορολογία των επιχειρήσεων**, με τους υψηλούς φορολογικούς συντελεστές να μειώνουν τις εισροές ΑΞΕ.
- **υψηλό εργασιακό κόστος**, το οποίο ισοδυναμεί με υψηλότερα οριακά μεταβλητά κόστη για τις επιχειρήσεις και αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για τις επενδύσεις.
- **διεθνείς συνθήκες ρευστότητας**, οι οποίες συμβάλλουν θετικά στην αύξηση των ΑΞΕ, ιδιαίτερως σε μικρές οικονομίες με θετικές προοπτικές.
- **ύπαρξη ενός ανεπτυγμένου συστήματος χρηματοοικονομικών αγορών** που προσφέρει εύκολη πρόσβαση σε κεφάλαια.
- **αβεβαιότητα και τον κίνδυνο**, παράγοντες που συμβάλλουν αρνητικά στην προσέλκυση επενδύσεων. Ο **πολιτικός κίνδυνος** είναι σημαντικός παράγοντας, καθώς χώρες που παρουσιάζουν πολιτική αστάθεια, συνεχείς εναλλαγές κυβερνήσεων και έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών στις κυβερνήσεις προσελκύουν λιγότερες επενδύσεις.
- **πιστοληπτική ικανότητα** της χώρας, καθώς χώρες που λαμβάνουν υψηλή αξιολόγηση από διεθνείς οίκους αξιολόγησης, δέχονται υψηλότερες επενδύσεις.

 Eclass4U
The Best Choice for you

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάββα
vicky.eclass4u@gmail.com

22

22

- **συχνές απεργίες και τις κοινωνικές αναταραχές** που λειτουργούν επίσης αποτρεπτικά στην προσέλκυση επενδύσεων.
- **θεσμικοί παράγοντες**, όπως η λειτουργία της δικαιοσύνης, η ανεξαρτησία της από την πολιτική εξουσία, οι καθυστερήσεις στη λήψη αποφάσεων κ.λπ. καθώς η αναποτελεσματική τους λειτουργία αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για τη διενέργεια επενδύσεων.
- **γραφειοκρατία** που λειτουργεί ανασταλτικά για τη διενέργεια επενδύσεων όταν για παράδειγμα υπάρχουν πολλές και χρονοβόρες διαδικασίες για την έναρξη και λειτουργία μιας επιχείρησης ή όταν η πολυπλοκότητα των διαδικασιών δημιουργεί **διαφθορά**.
- **ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού** μιας οικονομίας, όπως επίσης τις **τεχνολογικές γνώσεις** που ευνοούν τις επενδύσεις.
- **υψηλές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη**, οι οποίες ενθαρρύνουν τις ΑΞΕ καθώς αυξάνεται η τεχνογνωσία.
- θετική παρατηρούμενη σχέση με τους **δείκτες οικονομικού συναίσθηματος/εμπιστοσύνης** υποδεικνύουν την ανάγκη αποκατάστασης της εμπιστοσύνης για την προσέλκυση ΑΞΕ.
- **συμπεριφορικοί παράγοντες** που μπορεί να επηρεάσουν την προσέλκυση ΑΞΕ, ιδιαιτέρως όταν υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα.

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

23

23

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ

1. Εξαγωγές Exporting (direct or indirect)
2. Licensing πώληση τεχνολογίας
3. Franchising πώληση εμπορικής τεχνογνωσίας
4. Management contract διαχειριστική βοήθεια
5. Turnkey Projects Με το κλειδί στο χέρι
6. Subcontracting φασόν
7. Άμεση Ξένη Επένδυση ΜΕ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ

eclass4u.gr

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βάρδα
vicky.eclass4u@gmail.com

24

24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΑΞΕ

Θεωρίες Βιομηχανικής Οργάνωσης :

- Hymer (1960), Kindleberger (1969)

Θεωρίες Εσωτερικοποίησης :

- Rugman (1980); Buckley & Casson (1976)

Θεωρία Εκλεκτικής Προσέγγισης :

- Dunning (1977, 1979)

Θεωρία Στρατηγικού Μάνατζμεντ :

- Porter (1990)

Θεωρία Οικονομικής Απόδοσης Κεφαλαίου :

- Aliber (1970)

Θεωρία Κύκλου Ζωής :

- Vernon (1966, 1979)

Θεωρία Γεωγραφικής Συγκέντρωσης :

- Krugman (1991)

1. Η θεωρία της Βιομηχανικής Οργάνωσης

- Η βιομηχανική οργάνωση αναφέρεται στην ασυμμετρία των επιχειρήσεων όσον αφορά στην κατοχή ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, γεγονός που επιφέρει ατέλειες στην αγορά.
- Δηλαδή, η βιομηχανική οικονομική ισχυρίζεται ότι οι αγορές δεν είναι ανταγωνιστικές κι αυτό καθιστά κάποιες επιχειρήσεις πιο ανταγωνιστικές από άλλες.

Η κατοχή ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων μπορεί να αναφέρεται σε ικανότητες μίας επιχείρησης έναντι των άλλων, όπως οι δεξιότητες μάρκετινγκ, οι δεξιότητες διοίκησης, αλλά και σε πλεονεκτήματα όπως η πρόσβαση σε δίκτυα διανομής, η κατοχύρωση της μάρκας του προϊόντος, το διαφοροποιημένο προϊόν, κτλ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ
vicky.eclass4u@gmail.com

27

27

2. Η θεωρία της ενδο-επιχειρησιακής ολοκλήρωσης ή εσωτερικοποίησης

- ♦ Με βάση αυτή τη θεωρία (Casson και Buckley), η επιχείρηση επιδιώκει να εσωτερικοποιήσει την παραγωγή των ενδιάμεσων προϊόντων προκειμένου να μειώσει το κόστος παραγωγής. Μια ΠΕ που παράγει αγαθά σε διάφορες χώρες και διάφορους καταναλωτές, πρέπει να διατηρήσει την ποιότητα του τελικού προϊόντος, παράγοντας η ίδια ποιοτικό ενδιάμεσο προϊόν. Ως εκ τούτου προκύπτουν ΠΕ.
- ♦ Η θεωρία των Casson και Buckley «εσωτερικοποίησης» επιχειρεί να αναλύσει τις συνθήκες που ενθαρρύνουν τις επιχειρήσεις να εσωτερικοποιήσουν τις αγορές ενδιάμεσων αγαθών.
- ♦ Διατύπωσαν την άποψη ότι ορισμένες δραστηριότητες όπως η Έρευνα και Ανάπτυξη και η Εκπαίδευση Προσωπικού αποτελούν απαραίτητα ενδιάμεσα στάδια της παραγωγής ενός προϊόντος. Μία επιχείρηση θα επιδιώξει να εσωτερικοποιήσει την παραγωγή αυτών των ενδιάμεσων αγαθών προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής και κατά συνέπεια να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της.

Σύμφωνα με αυτές τις θεωρίες οι επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ατέλειες αγορές που καθιστούν πολύ δύσκολη τη μεγιστοποίηση των κερδών.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΒΙΚΥ ΒΑΡΔΑ
vicky.eclass4u@gmail.com

28

28

3. Το εκλεκτικό υπόδειγμα-ή «εκλεκτική» προσέγγιση

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ J. DUNNING

Το εκλεκτικό υπόδειγμα (σύνθεση πλεονεκτημάτων)
πλεονεκτήματα ιδιοκτησίας (firm specific advantages) (O) -
ΤΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΕΧΩ;

πλεονεκτήματα τοποθεσίας (country-specific advantages) (L)
-ΠΟΥ ΤΑ ΑΞΙΟΠΟΙΩ;

Πλεονεκτήματα εσωτερικοποίησης (Internalization advantages) (I) **-ΠΩΣ ΤΑ ΑΞΙΟΠΟΙΩ;**

Συμπέρασμα: O L I

29

4. Η αναπτυξιακή προσέγγιση

Πρώτο στάδιο: Το πρώτο ή διαφορετικά «προβιομηχανικό» στάδιο χαρακτηρίζεται από χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης και μεγάλο βαθμό προστατευτισμού.

Το υπόδειγμα IDP ή διαφορετικά το «Μονοπάτι Επενδύσεων και Ανάπτυξης» οφείλεται και αυτό στον Dunning.

Δεύτερο στάδιο: Στο στάδιο αυτό παρατηρείται αναβάθμιση των πλεονεκτημάτων τοποθεσίας όπως η μεγέθυνση της εγχώριας αγοράς και του ανθρώπινου δυναμικού.

Πρόκειται στην πραγματικότητα για τη σύνδεση της οικονομικής ανάπτυξης μίας χώρας με το είδος και το επίπεδο των εισερχόμενων ΑΞΕ που λαμβάνουν και πραγματοποιούν.

Τρίτο στάδιο: Στο στάδιο αυτό το βιοτικό επίπεδο της χώρας αυξάνει και παρατηρείται διαφοροποίηση της ζήτησης προς προϊόντα ποιοτικά, υψηλής εισοδηματικής ελαστικότητας.

Τέταρτο στάδιο: Στο στάδιο αυτό οι εισροές ΑΞΕ εξισώνονται ή υπερβαίνουν τις εκροές και προέρχονται (κατευθύνονται) αντίστοιχα όλο και περισσότερο από (σε) χώρες του ίδιου επιπέδου ανάπτυξης, παρατηρείται δηλαδή μία ενδοκλαδικότητα.

30

5. Η θεωρία του στρατηγικού μάντζμεντ

- Η θεωρία του στρατηγικού μάντζμεντ διατυπώθηκε από τον Michael Porter τη δεκαετία του 1990.
- Μελετά τις προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες δημιουργείται ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ένα κλάδο παραγωγής μίας χώρας. Οι προϋποθέσεις στις οποίες καταλήγει είναι τέσσερις:

1. πρέπει να υπάρχουν ανταγωνιστικοί παραγωγικοί συντελεστές, για παράδειγμα εργατικό δυναμικό, φυσικοί πόροι, υποδομές, κτλ. στη δημιουργία των οποίων το κράτος διαδραματίζει σημαντικό ρόλο.

2. για την ανάπτυξη του κλάδου πρέπει να υπάρχει αυξημένη ζήτηση για το προϊόν, η οποία ενισχύεται με το marketing και τη διαφήμιση.

3. είναι απαραίτητη η ύπαρξη συνδεδεμένων και υποστηρικτικών επιχειρήσεων της κύριας βιομηχανίας.

4. το κράτος θα πρέπει να δημιουργήσει ένα πλαίσιο ελεύθερου ανταγωνισμού καθώς και στρατηγικές ανάπτυξης και διοίκησης για τη βιομηχανία.

31

6. Η θεωρία της οικονομικής απόδοσης του κεφαλαίου

Σύμφωνα με το νεοκλασικό υπόδειγμα οι αναπτυγμένες χώρες λόγω συσσώρευσης κεφαλαίου, διαθέτουν σχετική αφθονία κεφαλαίου ενώ οι αναπτυσσόμενες σχετική αφθονία εργασίας. Αυτό μεταφράζεται σε χαμηλότερες αποδόσεις του κεφαλαίου, επομένως οι επενδυτές αναζητούν ευκαιρίες σε χώρες όπου οι αποδόσεις είναι μεγαλύτερες.

Κατά συνέπεια, παρατηρούνται ροές κεφαλαίου από τις αναπτυγμένες χώρες προς τις αναπτυσσόμενες μέχρι του σημείου όπου θα εξισωθεί η σχετική ποσότητα κεφαλαίου στις δύο χώρες, δηλαδή θα εξισωθεί η τιμή του κεφαλαίου, άρα η απόδοσή του.

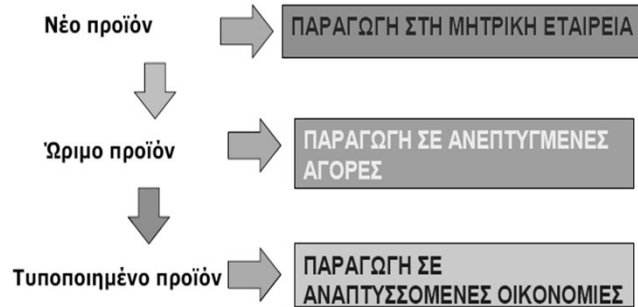
32

7. Η θεωρία του κύκλου ζωής του προϊόντος

R. Vernon:

Η ζωή κάθε προϊόντος περνά τρεις φάσεις:

33

8. Η θεωρία της γεωγραφικής συγκέντρωσης

ο Krugman (1991) προτείνει ότι οι εταιρείες συγκεκριμένων βιομηχανιών τείνουν να επενδύσουν σε γεωγραφικές περιοχές που υπάρχει υψηλή συγκέντρωση κλασικής δραστηριότητας.

Οι βιομηχανίες που συσσωρεύονται σε μία συγκεκριμένη περιοχή μοιράζονται τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- 1) χαμηλό κόστος μεταφοράς των προϊόντων
- 2) Αυξημένη ικανότητα εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας
- 3) Υψηλής αξίας τεχνολογικές γνώσεις 4) Αυξημένη ανάγκη για εξειδικευμένο προσωπικό
- 5) Εξάρτηση από προμηθευτές προϊόντων που εισάγονται (όπως είναι οι πρώτες ύλες η ενδιάμεσα προϊόντα)

34

Eclass4U

The best Choice for you

**ΤΕΛΟΣ
ΤΟΜΟΥ Δ
PART 1/2**

**ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΜΟΥ Δ-
PART 2**

ΕΠΙΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ 6/12/21

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Βίκυ Βαββι
vicky.eclass4u@gmail.com eclass4u.gr

35